

Bayram Notları

– AYDIN UZKAN · 26 Mart 2025

Bayramlar, Yahya Kemal'in; " Doludur gönlüm ışıklarla bu bayram sabahı" mısralarında belirttiği gibi insanların sevinç ve ümit müjdecisidir . İçten gelen samimi duygu ve hislerin eşliğinde, geçici de olsa hüznlerin üzerinin örtüldüğü anlardır.

Kelebeğin renk cümbüşünde ve bulutun hafifliğinde yaşanmak istense de, bazen tatlı bir huzur bazen acı bir tebessümdür bayram. Bir yandan titreyen dudakları ısırıp ağlamaktan kaçarken, diğer yandan özlem yüklü duygulara yelken açmaktır.

Bayram sabahı çocukluk heyecanıyla koşulan yolların yerini, gözü yaşlı buruk sevinçler almışsa , daha ağır geçer bayram günleri. Zira bayram aile demektir, aidiyet demektir.

Kopyala yapıştır mesajlar olmadan hatırlamak, sevmek, sevilmek ve düşünülüğünü bilmektir bayram. Saygı ile birleştiğinde , geçmişe dair tatlı izler bırakan unutulmaz zamandır. Küsken barışmak , suskunken konuşmak ve ayrıyken kavuşmaktır bayram.

Şekerler, tatlılar bahane, elleriyle pişirdiği tatlıyı beğendim mi diye sorarak gözlerimize bakan annedir bayram.

Bayram ki, günlerce elimizden kokusu gitmeyen limon kolonyasıdır. Bazen de göz alıcı jelatinleri buruşturulup atılmış bayram şekerleridir bayramlar. Pas tutmuş tenekelerle ıssız mezarlara su dökmektir. Yaş ilerledikçe onlar gibi olunacağının farkına varılamayan buruşuk ve güçsüz elleri öpmektir. O ellerin sahiplerinin yüzlerindeki derin çizgilerde derinleşme ve bakışlarındaki sükuneti içe çekme anlarıdır.

Kiminin içinde bir burukluk, kalbinde bir yumrudur bayram. Dokunsan hıçkırığa hıçkırığa ağlayacak ama

bayramın hatırına tebessüm etmeye çalışan yüzlerde ve gönüllerde bir coşkidur bayram. Hayatın yüz güldüren bir ikramiyesidir o.

Nefes Almak gibidir bayram .Günün birinde nefessizlik misali kimsesiz kalınca önemi daha bir anlaşılır. Sezai Karakoç bayramlarla ilgili şöyle der " Bayramlar insanların, ruh ve eşya zenginliklerini, ruhların deniz gibi incileriyle gökyüzü çiçeklerini ve eşyalarının gençliklerini sergileme ve bu sergide bir tek ruh ve bir bütün haline gelmeleridir"

Bayram merhamet demektir. Sadece kendini değil mazlumları ve kimsesizleri de hatırlamaktır. Onların dünyalarına inmek ve ellerinden tutmaktır. Gülen gözlerin ardında hüznü saklayan, başı okşanmamış ve sevgisizlikten kurumuşlar için bir huzur vesilesidir. Sevdiklerine bayram olanların, sevdiklerinde bayram bulacağı aşikardır.

Diğer yanda hala "Bugün bayram erken kalkın çocuklar" şarkısı dinlemenin heyecanını duyamayanlarda var. Çünkü onlar hiç uyuyamadılar ki erken kalksınlar. Onların lisanları, dertlerini dünyaya anlatmaya yetmedi. Onulmaz yaraları derman bekledi. Ne marka ayakkabıları oldu baş uçlarına koydukları, ne de aydınlık rüyaları oldu bayram sabah gördükleri. Hep acı, korku, endişe ve umutsuzluklar sardı onların bayramlarını. '

"Bayram, şekerle tatlanmaz anne" diyerek sustular ,mazlum coğrafya çocukları. Onlar ki, hüznlerini sorsan saatlerce anlatan ama huzuru sorsan " anlatacak kelime bulamıyorum" diyen çilekeşlerdir. İşte bayram onların yüreklerine de bir gül koymanın sevincidir . "Cahit Zarifoğlu'nun dediği gibi "Bayrama ne alayım?" "Birkaç piri fâniden gönül, birkaç çocuktan gülücük, birkaç fakirden de dua al."

Bu güzelliklere rağmen bayramı bir dinlenme günü ve tatil olarak algılamak insanları bayramın özünden uzaklaştırdı. Bayramların anlamını günü birlik dünya lükslerine, eğlenmeye, gezip tozmaya, endekslendi.

Bayramlarda kapılarının çalınmasını bekleyen komşular yerini, bayramı tatil fırsatı bilip boşalan sokaklara ve zillerine basmaya korkulan kapılara terk etti . "Yine mi çocuklar geldi " diyen asık suratlı insanlar , dejenere olmuş bayramın bayraktarlığı yapmaya başladı. Bayramların kaynaştırıcı ve birbirimize olan sevgiyi arttırıcı dinamizmi kaybolmaya başladı.

Bayramlar ne kadar özünden uzaklaştırılsa ve içi boş bayram enflasyonları yaşansa da bayramlar yine de özlenmektedir.. Kısa da sürse , bayramın hüznünü bilmeyenler sevincini de idrak edemezler. Zira bayramsızlık daha acıdır !

.
. .
. .
. .